

Asia: VN/10556/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä lausuttavaa esityskokonaisuudesta

Tavoite yksinkertaistaa tukijärjestelmää on hyvä. Lähtökohtaisesti esityskokonaisuus on työvoimaviranomaisen näkökulmasta kannatettava. Esitys pitää kuitenkin sisällään ehdotuksia, jotka eivät ole kannatettavia, kuten työnhakukeskusteluihin ehdotettavat muutokset. Lisääntynyt velvoite järjestää työnhakukeskusteluita, etenkin kasvotusten haastaa työvoimaviranomaisten resurssia ja ohjaa resurssia tavalla, joka ei edistä resurssien tehokasta käyttöä. Toivomme että työvoimaviranomaisille annetaan enemmän mahdollisuuksia huomioida asiakkaiden yksilölliset tarpeet ja tilanteet, kaavamaisten pakkojen sijaan.

Toivomme että lainsäädäntöä kehitettäisiin pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti. Jatkuvat pienet muutokset lainsäädäntöön aiheuttavat haasteita arjessa sekä viranomaiselle että työnhakijalle. On myös vaikeata muodostaa kokonaiskuvaa muutosten vaikutuksista, kun muutokset tulevat erillisinä eri aikoina lausuttavaksi.

- Lausuttavaa esityksen vaikutuksista kotitalouksiin

-

- Lausuttavaa esityksen vaikutuksista toimeenpanijoihin

Esityksessä määritellään yleistuen saajien työnhakukeskusteluiden järjestämistapaa. Kasvokkain tapahtuva palvelu on asia, jonka tarve määräytyy yksilöllisen palvelutarpeen mukaan, eikä pelkästään etuuden perusteella. Paras tulos saavutetaan, kun resurssit voidaan kohdentaa todellisen palvelutarpeen mukaisesti. Toivomme, että työvoimaviranomaisilla on mahdollisuus arvioida keskustelujen toteutustavat asiakastarpeen perusteella.

Esityksen työllisyysvaikutukset ovat vähäisiä. Kuntataloudelle esityksellä voi olla negatiivisia vaikutuksia, ja toivomme nykyistä syvällisempää ja selkeämpää kustannusvaikutusten arviointia.

Esityksen kokonaisarviointia heikentää se, että läheistä lainsäädäntöä ehdotetaan muutettavan muissa esityksissä, esimerkiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain osalta. Toivoisimme, että lakikokonaisuuksia esitettäisiin muutettavaksi suurempina kokonaisuuksina samanaikaisesti, jolloin eri esitysten kokonaisarviointi olisi helpompaa.

- **Lausuttavaa esityksen muista vaikutuksista**
 -
- **Lausuttavaa yleistukilain yleisistä säännöksistä (1 luku)**
 -
- **Lausuttavaa yleistuen saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä (2 luku)**
 -
- **Lausuttavaa yleistuen määräytymisperusteista (3 ja 4 luvut)**
 -
- **Lausuttavaa yleistuen toimeenpanosta ja muutoksenhausta (5 ja 6 luvut)**
 -
- **Lausuttavaa yleistuen tietojen saamista ja luovuttamista koskevista ehdotuksista (7 luku)**
 -
- **Lausuttavaa yleistuen rahoituksesta (8 luku)**
 -
- **Lausuttavaa yleistukilain ehdotetusta voimaantulosta (9 luku)**
 -
- **Muuta lausuttavaa ehdotetusta yleistukilaista**
 -
- **Lausuttavaa peruspäivärahaa koskevien säännösten kumoamista koskevasta ehdotuksesta**
 -
- **Lausuttavaa työmarkkinatukea koskevien säännösten kumoamista koskevasta ehdotuksesta**
 -
- **Muuta lausuttavaa työttömyysturvalakiin ehdotetuista muutoksista**
 -
- **Lausuttavaa yleistuen saajalle järjestettävien työnhakukeskusteluiden jaksosta**

Emme kannata esitystä, että työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia muutetaan työvoimaviranomaisen harkintavaltaa vähentämällä määrittelemällä niiden toteuttamistapaa. Olemme myös huolissamme miten uusien velvoitteiden toteuttamista aikamääreiden mukaisesti tuetaan valtakunnallisissa tietojärjestelmissä. Edellytämme että tietojärjestelmät tukevat lain toimeenpanoa, mikä valitettavasti ei tällä hetkellä ole tilanne.

- Lausuttavaa yleistuen saajalle järjestettävien työnhakukeskusteluiden sisällöstä

Koemme että keskusteluiden sisällön tulisi pääosin perustua palvelutarpeeseen, ei lain kirjauksiin. Toivomme tältä osin laajempaa harkintavaltaa.

- Muuta lausuttavaa työvoimapalveluiden järjestämislakiin ehdotetuista muutoksista

-

Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

-

Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

-

Laki yleisestä asumistuesta annetun lain 12 §:n 2 momentin muuttamisesta

-

Laki eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 annetun lain muuttamisesta

-

Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta

-

Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain muuttamisesta

-

Laki takuueläkkeestä annetun lain 19 §:n muuttamisesta

-

Laki kansaneläkelain muuttamisesta

-

Laki työntekijän eläkelain muuttamisesta

-

Laki yrittäjän eläkelain muuttamisesta

-

Laki maatalousyrittäjän eläkelain 32 ja 46 §:n muuttamisesta

-

Laki merimieseläkelain muuttamisesta

-

Laki julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

-

Laki työtapaturma- ja ammattitautilain 141 §:n muuttamisesta

-

Laki maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain 97 §:n muuttamisesta

-

Laki asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa annetun lain 7 §:n muuttamisesta

-

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

-

Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 4 §:n muuttamisesta

-

Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 7 §:n muuttamisesta

-

Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

-

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 3 a §:n muuttamisesta

-

Laki työsopimuslain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta

-

Laki merityösopimuslain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta

-

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n muuttamisesta

-

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 2 ja 31 a §:n muuttamisesta

-

Laki tuloverolain 93 §:n muuttamisesta

-

Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta annetun lain 60 §:n muuttamisesta

-

Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta

-

Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 20 ja 21 §:n muuttamisesta

-

Laki ulosottokaaren muuttamisesta

-

Laki oikeudenkäynnistä vakuutusoikeudessa annetun lain 6 §:n muuttamisesta

-

4. Muuta lausuttavaa

-

Sandström Tony
Kirkkonummen, Vihdin ja Siuntion työllisyysalue